

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

P O L I T I K A I H E T I L A P .

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
 összekötötésben levő hird. írók
 árendményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: Dr. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA

Tüzrendészet.

Léva város képviselőtestülete leg-
 utóbb megint kénytelen volt foglal-
 kozni a tűzoltóság ügyével és sajnálattal
 kell konstatálnunk, hogy tűzoltó-
 ságunk nincsen. Az önkéntes tűzoltó
 egyesület felomlott. A város ideiglenesen
 néhány fizetett tűzoltót alkalmaz, akik
 azonban számuk csekély voltánál fogva
 egy kisebb tüzet sem lesznek képesek
 lokalizálni. Keresünk tehát más megoldási
 módot. És pedig két irányban
 tetett javaslat: az egyik a községi
 u. n. kényszer-tűzoltóság szervezése,
 a másik — ha jól emlékezünk, a tisztii
 ügyészé — az önkéntes tűzoltó egye-
 sület visszaállítása iránt.

Szerintünk mind a két javaslatnak
 vannak előnyei s vannak hibái. Azon-
 ban a két rendszert kombinálva a
 kérdést igen szépen meg lehetne oldani.
 Ugyanis a város alkalmazzon hivatásos
 tűzoltókat, akiknek kötelessége volna
 közbiztonsági, éjjeli szolgálatot teljesi-
 teni és az önkéntes tűzoltóságot kiké-
 pezni. Az egyik szolgálatot városunkban
 kiérdemült bakterok végzik. Ezek már
 rég lejtárak magukat. És bizony nem
 felelnek meg a kitűzött célnak, mert
 koruk és rokkantságuknál fogva már
 maguk is ápolásra szorulnak. Ezek
 helyett a háztulajdonosok és lakók
 költségén célszerűnek mutatkoznék,
 legalább 8—10 főből álló állandó
 hivatásos tűzoltóság alkalmazása. Ezek
 közül az ügyesebbek a fővárosban

évenként rendezett tűzoltói tanfolyam-
 ra volnának felküldendők néhány hé-
 tre, hogy ott a szükséges technikai és
 elméleti kiképzésben részesüljenek. Csak
 az ilyen szakszerűen oktató tűzoltók
 nem fognak a veszély pillanatában
 kísérletezni, tanulni, hanem biztos lá-
 tással és erős kézzel fognak működ-
 hetni. Ezek mellett fennállhatna az
 önkéntes tűzoltóság intézménye, amely
 a régi szervezet és szakismeret mellett,
 — feltételezve a legjobb igyekezetet
 is — nem volt képes eredményes
 munkát produkálni.

Látuk több tüzesetnél, hogy erejét
 meghaladta a munka s részvétlenség
 miatt alig tudta a tüzet lokalizálni,
 noha az egész város oda csődült.
 Hiábavaló volt a tűzoltóparancsnok
 igyekezete, a legénység jóakarata;
 mert a szakismeret és emberő hiánya
 meddővé tette minden igyekezetüket.
 A tűzfecskendők kezelése, a csövek
 vezetése feltétlen biztos kezeket igényelnek.

Bár a kíváncsiság — a tűzoltó-
 ság felhívása nélkül is, — a veszedele-
 m színhelyére csődíti az egész várost,
 azért a szivattyúk működtetésére mégis
 karhatalommal kell az embereket fogni.
 Nem a jóindulat hiányzik az emberek-
 ben, hanem úgy gondolván, a dologhoz
 úgy sem értenek, a munkát a hiva-
 tásos tűzoltóktól várják, akik sajnos
 — nincsenek.

Más városokban az intelligens
 elem nemes buzgalommal áll a tűzoltó-

tóság táborába. Valóságos sportot űz
 a tűzoltói gyakorlatokból, amelyek
 mellett, hogy egészséges testedző
 gyakorlatok, rendkívül hálásak a ve-
 szély idején. Az volna az ideális állapot,
 ha nálunk is meg lehetne kedveltetni
 a fiatalokkal. Olyan bátor csapatot
 lehetne így összetoborozni, hogy a
 legnagyobb tűzveszély esetében is egy
 kipróbált, erejének tudatában cselek-
 vőképes és szakszerűen kiképzett szá-
 zad állana készen a város és lakosság
 oltalmára.

Ha ezt elérhetnők, a közbizton-
 sági közegek megmaradhatnának a
 rend fenntartása mellett s nem törté-
 hetnék meg, hogy egyes jóindulatu
 kósza emberek tűzoltás helyett az ér-
 téktárgyakat veszik oltalmukba.

Akként kellene tehát a tűzren-
 dészeti szabályrendeletet megalkotni,
 hogy azon nyolc-tíz állandóan szolgál-
 latban levő hivatásos tűzoltó mellett
 az önkéntes tűzoltóság is visszaállítat-
 nék, mert ez a rendszer a legolcsóbb
 és legtöbb helyen igen jól bevált.
 Miután pedig a tűzoltói intézmény
 különösen a vagyonbiztonság megóvása
 szempontjából történik, minden kár és
 más épület tulajdonosa az épület ille-
 tve lakrészek arányában bizonyos hoz-
 zájárulási összeg fizetésére kötelez-
 ténék. Mert a mostani önkéntes egye-
 sület összeomlásának is az volt az oka,
 hogy épe a háztulajdonosok közül alig
 egy két pártoló tagja volt, a tulnyomó
 rész azonban ritka közönnyel szemlélte

TÁRCA.

A zsvány.

Írta: Kántor István, tsbitó.

— Hé, Csurrancs, hozod-e már azt a
 bort? — hangzik a kiáltás egy a koros-
 ma-szta! végén ülő idősebb paraszt ajkáról.

A paraszt pedig szól a kocsmárosnak.
 Igaz, hogy őt a becsületlen nevén Lilienthal
 Jakabnak hívják; de a magyar paraszt
 gyomra az ilyen c fra nevet be nem veszi.
 Ekkereszteli a néphumor valami találós név-
 re. Az ilyen névnek azonban megvan a
 maga értelme, vonatkozással van a gazdá-
 jára. Például Jakab úr azért kapta a Csurr-
 ancst nevet, mert ő ügyelme nagyon s.úten
 méri a bort, a csurrancs meg azt jelenti,
 hogy töltés hozzá egy keveset.

Hanem a kocsmáros, úgy látszik, hogy
 nem hallja, vagy talán nem akarja hallani a
 parancsot. Ott piszog a söntésben, rendez-
 geti az ivópoharakat, meg üvegeket.

— Hozd már no! — ismétli.

— Nnos. Én ptya-bort nem mérek,
 — jön a felelet a söntésből.

— Hát ingyen kívánom én? Megfize-
 tek én érte emberül.

— Azt én látni is akarom.

— Hájsz majd látod, ha megiszom.

— Olyan nincs. Előbb fizet kend, az-
 tán iszik.

A paraszt elhallgat. Nyilván azon gon-
 dolkozik, hogy csaphatná be a kocsmárost.

— Hallod-e, Csurrancs, add már azt a
 bort, eljövök érte holnap egész nap fat
 vágni.

— Nincs rá szükségem, van nekem elég
 vágott fám. Sahanapján váguá kend ügyis
 azt a fát.

— Eljövök, ha mondom.

— Nem kell.

Ez sem sikerült, konstatálja magában a
 paraszt. Most hosszabb szünetet tart. Hize-
 legni akar. Látni rajta, hogy nem szívesen
 teszi. Olyan titulust ad a zsidónak, amelyet
 máskülönbben semmiesetre se tenne.

— Izé, Jakab gazda, holnap Vázsonyba
 megyek vásárra. Van egy süldömalacom,
 vizsem eladni. Estére kifizetem a bor árát,
 meg a régi tartozást is.

— Van kendnek ördöge, nem malaca;
 macskája sincs kendnek.

— Van, ha mondom. Akár neked is
 adom szívesen, ha megveszed.

A betyár jól tudja, hogy a kocsmáros
 e négylábúnak még a nevéől is irtózik.

— Hát ha van, csak vigye be, János
 gazda. Ha lesz pénz, lesz bor is, de addig
 várjon kend.

Ez sem ütött be. Legfeljebb azt érte el,
 hogy a kocsmáros visszaadta neki a titulust.
 Máskülönbben igen megtisztelve érezte volna
 magát, de mikor most más a gondja.

Nagyot sóhajt, most jön a legnehezebb.

— No hát gyere ide, Csurrancs, fizetek,
 ha másképp nem lehet.

A kocsmáros előkerül a söntésből és
 odaáll mellé. A paraszt feláll, vet egyet a
 szűrőn, mely felvállra kerül, ezzel kihúza a
 szűrőjűből egy rojtost, fekete fejkendőt, ami-
 lyet nyáron ünneppal szokott a parasztasz-
 szony viselni és odatartja a kocsmáros orra elé.

— Erre már csak adsz egy üveg bort?

— Nem adok, — szól a határozott
 válasz. Hogy a szemem kaparja ki a kend
 felesége!

— Honnét tudná meg kend, hogy ná-
 lad a kendő?

— Honnét? Kendől. Multkor kitől
 tudta meg a csizmákat?

Folyt. köv.

az egyesület vergődését és kimulását. Csak akkor kiabált és természetesen szidta a tüzoltókat, amikor már a szomszédban égett.

És ha kellő anyagi eszköz lesz e célra, akkor bizonyára sikerülni fog a tüzoltói intézmény megteremtése amelyre oly nagy szüksége van minden községnek.

„A munkás és társadalmi védelme“.

E címen ír a „Bars“ 27. számában Víz Ferenc országgyűlési képviselő. Kinövéseket akar nyosegetni, hibákat megszüntetni; egészséges irányt, hazaszeretetet, összetartást hirdet. A munkást a magyar nemzeti állammal erősségévé akarja fejleszteni. Szükségesnek tartja emelni a munkást szellemi és anyagi javakkal. Megjeli a eszközöket is, amelyek segítségével e célt munkálhatja a társadalom. Ilyenek: a népkönyvtárak, a cselédek és munkások jutalmazása, a gazdasági háziipar, a szövetkezetek, az új cselédtörvény, a gazdasági munkásházak államszegélyes építése stb.

Víz a helyes irányú, józan szocializmus hirdetője. Amit a keresztény szocializmus rendszerbe foglalt és több kevesebb sikerrel megvalósított, azokon az alapokon akarja a munkásokat a magyar nemzeti állam erősségévé tenni.

A keresztény szocializmus alapja a pozitív vallások megdönthetetlen filozófiája. Az ember test és lélek. Van vegetatív és szellemi élete. Akár az egyikben van hiba, akár a másikban, megszületik az elégedetlenség, a boldogtalanság. A kettőnek a harmoniája az, ami után mindenki törekszik. Ennek az elérése a munkásmozgalmak célja is.

A szellemi élet éppúgy megköveteli a mindennapi kenyerét, mint a gyomr. Az ész és a szív művelése, az értelem és akarat fejlesztése, a gondolatok és nemes érzelmek ébresztése elsőrangú kötelessége nemcsak a papnak, tanítónak, hanem a szociológusnak is. A tudatlanság és a szenvedélyek féktelensége azok a megmérgezett források, melyekből az élet keserűsége mindent beiszapol. Az ismeretekkel telített ész és a nemes érzelmektől duzzadó szív eredője a műveltség. Sem a tudós, sem az erkölcsös embert még nem illeti meg a „művelt“ kifejezés. A művelt ember tudós is, erkölcsös is. Tanulttá tesz a tudomány, erkölcsössé a vallás. Ha a műveltség bizonyos fokára akarjuk felemelni a munkást, akkor tanítanunk is kell, megvalósítást is kell tennünk őt. Természetes tehát, hogy a munkáosztály művelésére első sorban a papság van hivatva, mert ez is van hozzá, meg szíve is. Nem kisebb hivatás vár a tanítókra, tanárookra, nemkülönben minden művelt emberre. Csak azok nem hivatottak a mások művelésére — legyenek bár tudósok vagy szentek — akik maguk nem műveltek. S ilyenek akadnak az oltárnál is, a katedrán is, meg az országházban is egyaránt. Sem a születés, sem az ordo, sem az oklevél, sem a mandátum nem biztosítja senkinek a műveltséget. Azt munka árán lehet megszerezni és megtartani.

A szociológia története fényesen igazolja, hogy a papság és tanítóság ki is vette részét mindig és mindenhol a munkából. Hogy csak hazánk szocializmusát említem, a gazdakörök, olvasókörök, népkörök, legényegyesületek, iparoskörök, szociális és

munkásegysületek, népkönyvtárak első sorban hazánk művelt papságának és tanítóságának köszönik létüket. Tekintsünk be ezekbe a műhelyekbe, micsoda megbecsülhetetlen, nehéz munka folyik ezekben a művelődési központokban. Azért minden hozzáértő emberben visszatetszést szünelik Víz Ferenc járt utakon haladó cikkének ilyen kifejezései: „Ne legyen a munkás lelki kufárok kezében nyomorult eszköz... A munkás helyzetét javítani kell, értelmét pedig művelni, nehogy holmi soha nem létező csodákkal, ostoba boszorkányságokkal fanatizáltsággal veszedelme legyen ez által a józan társadalomnak, átka családjának s hazájának... A kis emberre nézve életkérdés a hitel, hogy lelketlen elemek által ki ne zsákmányoltassék. Erre legalkalmasabb a szövetkezeti intézménynek a felkarolása üzleti szempontból, nem pedig a mai napság divatozó „Nebánt virág“ felekezeti színezettel, hogy újratos szemforgatók, szentekapaszkodók szedjék a tejsólt, mint rendszeren történni szokott. Ez a fogyasztó szövetkezeteknél — sajnos — igen gyakori eset, mikor is azok a nagyon vallásos emberek, tele tömők a gyomrukat, megtöltik a zsebüket a szegény munkás ember véres verejtékének az árán... A munkás meg fogja ismerni előbbtöbb az ő ellenségeit és boszorkánykonyhájukkal egyetemben pokolba fogja őket kergetni“.

Ezek nem a Népszavából vagy Magyar Szóból vett citátumok. Ezeket nem Weltner, Izrael, vagy Garbai írja, hanem Víz Ferenc, tanár, országgyűlési képviselő. Amazok tollából természetesen tartanók, Víz-től izléstelenség. Nem tudjuk mi vezette a képviselő urat cikkének megírására; de kifejezéseiben érthetetlen, ítéletében igazságtalan.

A kis ember érdekeit védő szövetkezeteket, a hitel, forrásait és értékesítő szövetkezeteket bizony a papok tartják a markukban. S ez oly nagyon fáj a képviselő urnak? Tessék megkérdezni a Hitel-szövetkezetek Országos Központját, a Hangyát, a Keresztény Fogyasztási-szövetkezetek Országos Központját, volna-e hazánkban szövetkezeti élet, ha az önzetlen papok munkát, fáradságot, időt, pénzt nem áldoznának? A képviselő ur azt hiszi, a szövetkezetek: a vezetőség gazdagodási forrásai? Látott volna csak eleven szövetkezetet! Nem így vélekednek.

Hibáztatja Víz Ferenc, hogy a szövetkezetek felekezeti színezettel vannak. Ha úgy volna, hiba volna. A pénz, az áru se nem zsidó, se nem keresztény. Zsidó fontrol már van a magyarnak közmondása! Az a „keresztény“ jelző a fogyasztási szövetkezetek előtt: nem azt jelenti, hogy ott csak a keresztény embertől származó árút és megkeresztelt ember vehet. Annak ez az értelme: erkölcsös kereskedés. Tiszteséges áru tiszteséges mértékkel tiszteséges áron! A vezetőség alatt álló Lévai Keresztény Munkásegysületek számos zsidó pártoló tagja van. A Lévai Kath. Legényegysületek csaknem állandóan vannak zsidó vallású tagjai. Ezek a pozitív filozófia morálisának alapján álló becsületes emberek. Mi az embereknek az erkölcsi értékét mérlegeljük s nem az anyakönyvi kivonatukat.

S hogy lehet erkölcsös üzlet is, meg erkölcsstelen is, azt nem kell bizonyitanom. Analógia kedvéért felhozom azt az igazságot, hogy a tudománynak semmi köze a valláshoz; az egyszerűen, a fénytörésnek az erkölcsöz. Mégis lehet az exakt tudományokat is erkölcsösen és erkölcsle-

lenül tanítani. Hivatkozom a körmöcbányai polgári leányiskolai eseményekre. Arra a bizonyos gyakorlatjavításra is!

Mert állítóg elítélendő dolgok történetek a körmöcbányai iskolában, azért dobjunk követ az összes leányiskolai tanárookra? Víz Ferenc, orsz. képviselő, így tesz. Hallhatott szövetkezeti visszaélésekről, ügytelenségekről és mennykövel üttati mind a papokat és az egész anyszentegyházat. Aki a munka érdekében ír, az ne kövesse el azt az ügytelenséget, hogy a legönzetlenebb és legaldásosabb munkát igazságtalanul támadja!

Jónás Imre,

a Lévai Ker. Munkásegysület elnöke.

A garamvölgyi vasut érdekeltsege.

A Garamvölgyén lakó földművelés, ipar és kereskedelemmel foglalkozó nagy közönség hálaálal tartozik Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter úr s az ő nagytudású államtitkára Seterényi József úrnak ama intézkedéséért, hogy a lévai kereskedelmi csarnok által kérelmezett párkányúna — lévai vasútvonalon a talpfákat sürítették és az egész alépitményt megerősítették.

Midőn ezen munka foganatosítása elrendeltetett, lázas, szinte gyermekies örömmel vette közönségünk eme hírt, mert csak hosszú során keresztül a M. Á. V. intéző körei a vonatok gyorsítását célzó kérelmüknök eleinte azzal válaszoltak, hogy a régi „Steg“ által megépített vashidak a gátlói a gyorsabb menetnek, s midőn ezeket kicserélték, újabb azzal az elfogadható kifogással éltek, hogy, míg az alépitmény meg nem erősítették, addig az óránkénti sebességet emelni nem lehet.

Most, hogy végre az egész vonalunkon az alépitmény megerősítettet, azon kellemetlen hírt vettem, hogy az államvasutak igazgatósága nem azért költött el újabb 100.000 koronát ezen az ország második legjövendelműbb mellék-vasútvonalára, hogy bús haszna mellett az utazó közönség csaknem egynegyed százados jójos kívánságát kielégítse, hanem, hogy 10 tonnás kocsi helyett 15 tonnásakat szállithasson.

Az is halottam, hogy miután polgári körből, szegény kereskedők, iparosok és földművesek sorából indul ki a vasútmenet gyorsításának az ideája, nem imponál kelőleg az intéző köröknek, mert a nagy demokratát játszó vezetőség, úgyilátszik, hogy szivesebben veszi a leereszkedő váll veregetését, mint a munkában kergessé vált kezek hálas szorítását.

En azt hiszem, tisztelt M. Á. V. fővezető urak, hogy önök a híres Brehm állattanából küönösen a macska természetrajzát tanulmányozták, mert miként a macskákat akárhogy is dobják, talpara esik, azonképen önök és az utazó közönség joga kérelmeit mindig újabb és újabb kifogásokkal elutasítják.

Legutóbb cikkemben figyelmüket felhívtam a rozoga kocsi javítására. Nem a főműhelybe való beszállítást jeleztem a főintéző uraknak, hanem a vesztegető állomások várakozási idejét használják fel nagyobb körültekintéssel. A kocsi azonban tovább futnak, ki nem nyitható, vagy be nem zárható ablakkal és dűledező ülésekkel.

Vágyonok beállítását is kérelmezte a lévai kereskedelmi csarnok elnöksége több állomáson. Természetesen itt is egy kitérő válasszal utasították el a kérelmezőket. Mondják csak, tisztelt uraim, ha az állomásokon akár nálunk, akár más vonalon szerencsétlenség történnék, ugye a szegény vasuti örök és a szorgalmas forgalmi hivatalnokokat vonnák felelőségre, pedig a hiba nem a vonalakon van, hanem kizárólag és egyedül az igazgatóságnak, ahol az ügyeket ötletszerűen és nem a közszükség szempontjából intézik el.

A fél országot beutazom s ezen utazásaimon szerzett a vasutakat illető tapasztal-

lataimat eszentul már csak a külföldi német és a fővárosi lapokban fogom szellőztetni.

Azért még egyszer kérem és alázattal esedezem a Nagyszásos és Máltóságos M. Á. V. intéző uraihoz, tegyenek eleget a Garavölgyön lakó szorgalmas, derék, becsületes és a hazaszeretettől lángoló, munkával foglalkozó közönség kívánságának.

..... 6.

Különfélék.

— **Munkásházak Barsvármegyében.** Ilyenek nincsenek, ezekről tehát nem is írhatunk. Hogy mért nincsenek? Nem azért, mintha nem volna rájuk szükségünk. Az igazi választ csak vármegyénk alispánja tudná megadni. Más megyék kapva-kaptak a törvény által biztosított államsegélyen és a rendkívüli fontos szociális akciók megkezdtek. Legutoljára Szeged városa kért 1.200.000 koronát e célra a kormánytól és Temes-Torontál-vármegye törvényhatósága határozta el, hogy a vármegyében több községben épít munkásházakat. Össze en 338 munkásházat akarnak emelni Aurélháza, Tamásfalván, Jánosföldön, Tiszaszentmiklóson, Ujszentivánon, Kükesházán, Törökbecsön, Bocsaáron, Kiatenemián, Basahidon, Kisoroszon, Dolácson, Roggendorfen és Hertelendyfalván. A versenyfárgyalást áprilisban írták ki és az egyes helyeken már meg is kezdték a próbaházak építését. Jankó Ágost alispán a napokban sorra megteintette az épülő próbaházakat és megadta a még szükséges utbaigazításokat. A munkásházakat a jövő tavasszal építteti meg a vármegye; az idén csak az Ujszentivánon tervezett 40 munkásházzal készülnek el. Ha a 338 munkásház tető alatt lesz, akkor a vármegye folytatja az akciót, hogy eredeti terve szerint 1000 házban nyujtson hajlékot a munkásoknak. S amit az alispán úrnak oly szívesen ajánlunk a figyelmébe, ugyanazt Léva város képviselőtestülete is megszívlelheti. Nálunk már megvan a hely is, megvannak a tervek is, a költségvetés is; mi értelme van hát húzni-halasztani ezt a rendkívüli sürgős kérdést? Ez is van olyan fontos, mint a Káinai-utca rendezése volt, hát mért nem járnak a végére ennek is hasonló buzgalommal?

— **Bérmálás.** Kohl Medárd püspök a hercegprímás képviselőtében szeptember elején Aranyosmarótra érkezik, hogy a garamszentbenedeki esperesi kerületben a bérmálás szentségét kiszolgáltassa. Szeptember 7-én Barataszáron, 8-án Aranyosmaróton, 9-én Lédecen, 11-én Garamszentbenedeken és 12-én Kistapolcsányban fog a püspök bérmálni. A bérmálás minden nap reggeli 9 órakor veszi kezdetét.

— **Ezüstmise.** E hó 15-én ünnepelte Pintér Kálmán, aranyosmaróti apátplebános, felszenteltetésének negyedszázados évfordulóját. A szerénységéről ismert apátplebánost nemcsak Aranyosmaróti, de a vidék is elhalmozta szerencsekívánataival. A huszonöt év szajtan, csendes; de áldásos tevékenységben tett el. Az ünnepelt lelkének nemesége, szívének jósága a szavaiban, a tetteiben egy negyedszázadon át csak tiszteletet, szeretetet váltottak ki mindenkinek a szívéből. Tevékenysége nem merült ki az egyházi funkciókban. Nagy súlyt fektetett az iskolákra, állandóan részt kért a közügyekből, s mint író is működött. Örömmel nyujtuk a jubilánsnak az elismerés pálmáját. Kívánunk neki erőt, kitartást egy újabb negyedszázadra!

— **A tanítók alapítványa.** A veszprémi római katolikus tanítók felhívást bocsátottak ki az ország összes néptanítóhoz. Hozzájárulásukat kérik ahhoz a két alapítványhoz, amelyeket gróf Apponyi Albert miniszter és Tóth János államtitkár nevére tesznek. A két államférfiu oly sokat tett a néptanítókért, hogy a hálának ez a megnyilatkozása szinte természetes. Reméljük, hogy az alapítványokra szép összeg gyűl össze, Annál is inkább, mert azok kamatait

tanítók, tanítók övegyei és árvái fogják élvezni. Az adományok pontos nével, a jelleg, község és megye kiírásával, Nagy Lajos igazgató-tanító címere Veszprémbé küldendők. A gyűjtést szeptember 15-ével lezárják.

— **Cserhelyi Sándor,** a lévai kegyesrendiek házfőnöke, gimnáziumunk kiváló tehetségű igazgatója — mint értesülünk — megváltik a lévai gimnáziumtól. — Sajnáljuk! Erélyel, jó akaratral igyekezett állását betölteni s nem rajta mult, hogy középiskolánk a fokozatos fejlődés ujan tovább haladjon! Iskolánk iránt táplált jóindulatát mi halás elismeréssel honoráljuk és kívánjuk, hogy nemes törekvését új otthonában siker és megelégedés koronázza.

— **A kegyesrendiek új házfőnöke** A piaristák káptalana lévai házfőnöke Tóth Sándort választotta meg. Az új házfőnök mint tanár 5 évig már működött városunkban. A kiváló historikussal tanteszteltünk, a kedélyes, művelt, szelid lelkületű férfiuval társadalmunk nyer sokat. Örömmel várjuk vissza reg, jó ismerőstünket!

— **A Lévai Kath. Kör** aug. 15-én a saját helyiségében nyári mulatságot tart. A jövő számban meg visszatérünk rá.

— **Gyászjelentés.** — A mult számban vettek lapunk olvasói a gyászjelentés báró Hoeller István, a nemes emberbarát, elhunytáról. A család potolhatlan vesztését a következő gyászjelentésben tudatja: Báró Hoeller-Bertram István, szül. bajsai Vojnits Róza, melyen megszemérodott szívvel jelenti úgy saját mint gyermekei: Móric és Josefa, ferjezett szentiváni Meszáros Tiborne, veje: szentiváni Meszáros Tibor és unokája: Karoly, továbbá özv. bajsai Vojnits Lúszacné, szül. Kamjonkai Szemző Josefa, mint anyós, Báró Vojnits István és Beskey-Vojnits Mária mint sógor, illetve sógoróné nevében is, hogy törőn szeretett férje, legjobb apa, após, nagypapa, vő és sógora, Máltóságos Báró Hoeller-Bertram István, kedden, folyó évi július hó 13-án reggeli 1/29 órakor, rövid szenvedés és a h. o. tti szentségek ájtatos felvetele után, életének 61-ik évében jobblétre szenderült. A drága halott földi maradványai tolyó hó 15-én délután 3 órakor foguak a torei kapornában beszenteltetni és a családi sírban örök nyugalomra helyeztetni. Az engedetlen szent miséaldozat a boldogult lelki üdvösségeért Tóren a kápolnaban, pénteken délelőtt 10 órakor fog a Mindenhatónak bemutatni. Tore, 1909. július 13. Áldás, béke poraira!

— **Uj gazdakör.** Garamnémetiben Dodek Eadre, pebános, ma alapítja meg a gazdakört. A szociális érzéssel megáldott pebános ez újabb alkotásához sok sikert kívánunk!

— **Halraktározó telep.** Az országos halászati felügyelőség által készített terv szerint Szombathegyen öt halraktár épül, melyek technikailag minden igényt kielégítenek és elég terjedelműek arra, hogy bennük nemcsak a város, de egy nagy vidék halszükségletét raktározni és élve eltartani lehessen. Darányi földmívelésügyi miniszter megfelelő államszámmal járult a közhasznú intézmény kivételéhez, egyben felhívja a nagyobb városokat, hogy a nép jó és olcsó táplálékát szolgáltató raktározó telepet s árusító medence letesítését szintén vegyék programba. A miniszter felhívását melegen ajánljuk városunk tanácsának a figyelmébe. Nesünk nincs halban bővelkedő folyóvizünk, jó halhoz csak nagyritkán és nagyon drágán juthatunk. Késztölessen a város az országos halászati felügyelőség által alkalmas terveket, állítson fel halraktározó medencét, akkor vasuti összeköttetésünknel fogva a hazai tőgazdaságból termelt jó és olcsó halhoz jut piacunk. Az államszámmal felépített raktározó teleppel városunk újabb jövedelmi forráshoz is jutna.

— **Jubileum.** Lovász Kálmán, nemesoroszi pebános, e hó 15-én ünnepelte aidozópapságának 25 éves jubileumát. A ünnepeltet jóbarátai és ismerősei jókívánataikkal halmesták el. Ad multos annos!

— **Kulturpalotát** építenek Szentesen is, ezen nagy alföldi városban, ahol csak az utóbbi két évtized előtt alakult gimnázium felállítása óta éled a vágy a kulturális intézmények iránt. Mint értesülünk, e város nemes törekvését a kormány is támogatja, az épület költségeihez a kultuszminiszter 60.000 koronával járult.

— **A féláru vasuti jegy** váltására jogosító igazolványokat megkapják a városok tisztviselői is, még pedig a legujabban kiadott miniszteri rendelet szerint a polgármester és helyettese, főjegyző, jegyzők, rendőr fő- és alkapitány, tanácsnok, érveszéki ülnökök, ügyészek, mérnök, főorvos, orvos, állatorvos, számvéví, alszámvéví, pénztáros, ellenőr, végrehajtó, fogalmazó, közigazgatási gyakornok, közzgym, levéltáros, iktató, irattárnok, nyilvántartó, irodatiszt, erdész és írások. Ugyancsak megkapják az arképes igazolványokat a közséi- és körjegyzők is, akiknek ez iránti kérvényüket július 31-ig a vármegye alispánjához kell benyujtani.

— **Megbízás.** A földmívelésügyi miniszter a II. ker. kulturmérnöki kerületbe a komáromi, a pozsonyi és a beszercebányai kulturmérnöki hivatalokat osztotta be s a kerület felügyelői teendőivel Jancsó Jenő miniszteri osztálytanácsost bízta meg.

— **Kitüntetés.** Ferdinand bolgár király Palkovics Emil körmögányai polgármesternek a bolgár tiszterend középkeresztjét koronával adományozta.

— **Kinevezés.** A m. kir. államvasutak igazgatósága a garamberzenca-lévai h. é. vasut lévai osztálymérnökségének főnökévé Hollós Miksa nyitrai máv. mérnököt nevezte ki.

— **Merénylet egy káplán ellen.** Főhíborított esemény híret jelentik Perbetéről. Ismeretlen tettes merényletet követett el a lévai származású Takács Marcel káplán ellen. A szobája ablakán éjszaka revolverrel belőtt. A lövés a káplán ágyának volt irányozva, de nem talált, mert a káplán beteg huga látogatására Lévára utazott. A merénylet, mely a faluban nagy megbotrákoszt keltett, valószínűleg személyes bosszú műve. Takácsot, ezt az agilis fiatal papot, igen szeretik falubelijeit. A csendőrség erőlyesen nyomoz.

— **Öngyilkosság.** Garamszentbenedeken e hó 21-én Benics Kálmán 21 éves festősegéd mellbe lött magát. Sebével a lévai kórházba szállították. Kigyógyulásához van remény.

Színház.

Az elmúlt hét francia újdonságokkal telt el, némileg szebb támogatással, nagyobb látogatottsággal mint az előző. A francia esprit vout, hódít; s ez nem szokatlan, de nem is csodálatos.

17-én — szombaton — az *Elvált asszony* c. francia operett került előadásra. A címszerepben *Sebestyén* Marcsa kellemes hangjával, kifejező játékkal osztatlan tetszést keltett. Édesen perdült *Gáspár* Anna a halászné bokorugró szoknyájában. Hatásos volt *Erdélyi* Anna és *Kálmán* megújított csökkettése. A szép öszszjáték sikerében osztoznak: *Szigethy*, *Ács*, s *Komáromy*, ki mint szavazóbíró nagyszerű figura volt.

18-án — vasárnap — délután a *Cigány*, este pedig az *Aranyvirág* ment vasárnapi látogatottsággal s előadásban. A címszerepét *Erdélyi* Anna sikerrel domborította partnereivel *Szigethy*vel, de nem feledhetjük, hogy a táncokkal adósink maradtak. Az amerikaiánusok szerepében *Sebestyén* Marcsa és *Hevesi* hozták tehatásútk jáváit. Nagy kár volt, hogy *Ács* ezuttal méltóságán alulinak tartotta játszani az inas szerepét, nem gondolva meg, hogy a színész méltóságán nem annyira a szerep rövidsége ejt csorbát, mint inkább egyéb.

18-án — hétfőn — a Vigaszínház nagy-sikerű újdonsága a *Király* került színpa. Igazi francia darab: szaurikus, könnyed, szellemes és pikáns. A címszerepét *Ács* játszotta ügyesen, tehatásosan, bár nem eléggé diszkrétül. *Szabadhegyi*, *Somlár*, *Sai-*

gethy, Erdélyi Anna érdemelnék dícséretet Gáspár Annával, ki bájos volt mint mindig.

20. án — kedden — az *Elvált asszony* ment az elsőböz hasonló előadásban elég szép érdekfűdés mellett.

21. én — szerdán — a *Zsába* c. régi lohoságot elevenítették fel szép közönség előtt ügyes rendezéssel előző előadásban — Jól megállta helyét *Szabadhegyi* Barigard pompás szerepében; úgy szintén *Gáspár Anna*, *Szigeti* és *Sebestyén* Mariska.

22. én — csütörtökön — a *Szabinnők elrablása* még mindig elég nagy számú közönséget vonzott. — bár a francia darabok után a régies német szellemesség nehékes az unalmasságig. Ezuttal láttuk először nagyobb szerepben *Kovács* Ionkát s játékanak és beszédének a közvetlensége kellemesen hatott. Az összejáratok általában jó volt, melynek dícséretre méltó részesei *Szabadhegyi*, *Kálny*, *Gáspár Anna* és *Szigethy*.

23. án — pénteken — a *Tatárjárás* volt műsoron. A bájos darab eleven előadásban a közönség sok és zajos tetézésvilágítására közt pergett le. A siker osztályosai közül *Sebestyén* Mariskát kell elsőnek említenünk, kinek izzó temperamentuma Magyarországi szerepében szabadon érvényesülhetett. Rokonszenves alakítást nyújtott *Erdélyi Anna* s *Szigethy*, bár ez utóbbi *Lőrenthey* szerepében kissé tusta és puha volt. Sikeres alakítást láttunk *Szabadhegyitől* s *Kálnytól*. *Tresyka* szerepe nem lehetett volna jobb kezekben *Gáspár Annáé*nál.

Tegnap este kezdette meg két este részű vendégszereplését *Kápolnay* Irén asszony, a volt népszínház művésznője, *San Toy* daljáték *Düldy* szerepében. Évek multak már el azóta, hogy színelvágó színház viszonyaink kezdetlegességére, s — valjuk meg — közönségünk részvéttel közönyösségre való tekintettel így vállalkozásba, mely ránézve igen kockázatos, belemenni merészt. Az előadás most folyik, e pillanatban még nem adhatunk hírt annak részleteiről, de szeretjük hinni, hogy a vendég művésznő ma este a *Próbaházasság*-ban nagy és lelkes közönségtől fog búcsút venni.

Közönség köréből.

Tekintetes szerkesztőség!

B. lapjának 28. és 29. számaiban Zongor János ur a valkányi r. kath. iskola átalakítására megszavazott és a törvényhatóság által jóváhagyott községi segélyt oly módon tárgyalja, hogy azt észrevétel nélkül hagyom nem lehet.

Két állítása az, mely a kritikát kihívja. Az egyik Valkány község képviselőtestületének határozatát oly szímben tünteti föl, hogy az iskola átépítési költségeinek a polgári községre való áthárításával a katolikusoknak iskolai adóját a másfelekezetekre csempeszi át.

Sohasem szerettem, ha felekezeti kérdéssel hozakodnak elő ott, ahol arra szükség nincs, s ha egy iskolának létezését attól teszik függővé, mely felekezetnek tulajdona. Az iskola, mint kulturintézmény, nemcsak felekezeti, hanem eminenter közérdek, kivált ott, ahol a községnek csak egyetlenegy iskolája van, mint Valkányon. Itt ugyanis az a megurcított iskola nem csupán a katolikusoknak tesz kulturszolgáltatót, hanem a községnek, tehát a benne lakó másfelekezetűeknek is, akik gyermekeiket az 1868. évi 38. tc. 45. § a értelmében nemcsak odajáratathatják, hanem ez őket befogadni köteles is.

Az adott esetben a kath. iskolát maga a hitközség tartotta s tarja is fenn anélkül, hogy a polgári községnek vagy másfelekezetnek hozzájárulását eddig igénybe vette volna. Szolgáltatott teljesített tehát anélkül, hogy ellenszolgáltatást igényelt volna. Ha már most a kath. hitközség az iskolafenntartást a maga erejéből eszközölni képtelen, nem igazságos és méltányos dolog e, hogy támogatásért ahhoz a polgári községhez forduljon, amelynek kulturáját eddig saját erejéből szolgálta? Mármost pedig

nem igazságos és méltányos-e, hogy a polgári község, méltatva a fennálló felekezeti iskolának szolgálatát, nem a sokkal nagyobb megterheléssel járó községi vagy állami iskola felállítását óhajthatja, hanem megzavazza a fennálló felekezeti iskolának azt a segélyt, amellyel tulajdonképpen önmagát a nagyobb költségektől szabadítja meg?

Nincs itt tehát szó arról, hogy a felekezeti terheket a másfelekezetűekre, „átcsempeszték”, hanem pusztán arról, hogy a községben levő egyetlen, bár felekezeti, iskola a község segélyével, vagyis annak nagyobb megterhelésével nélkül fenntartható legyen. Aminek semmiféle törvényes akadálya nincs, nem is lehet. Sőt meg lehetne fordítani a dologot. Nem lehetne-e jogosabban felekezeti elfogultságunk minősíteni azt, hogy a képviselőtestület kisebbsége inkább akarta a községet egy új állami vagy községi iskola létesítésének nagy költségeivel megterhelni, hogyse nem a már fennálló, tehát csekély segéllyel fenntartható kath. iskolát fenntartani?

A felszólalás másik téves állítása a vall. és közokt. miniszternek 22979/1909. sz. rendeletéből indul ki, melyből egyesek azt szeretnék kiovasni, hogy a község a felekezeteket nem segíeyheti. Teteles törvényt azonban hiába keresnénk. Hiszen ez a községek autonómiajának teljes megsemmisítését jelentené!

Legyen szabad itt csak egyetlen példára hivatkoznom. Budapest főváros, mely a kath. hitközségnek kegyura, ennőfogva annak egyházi szükségleteiről gondoskodni tartozik, korántsem kötelezhető arra, hogy a más hitfelekezeteket támogassa. S mit látnak? Alig van esztendő, melyben a főváros községe különböző felekezeteknek tempom, iskola stb. építésre segélyt meg nem szavazna. Soha ezeken senki fel nem jajt, s a kath. városatyát az ezeket éppugy megszavazák, mint a másfelekezetűket.

Ha szó nélkül hagyjuk, hogy a városok, községek vasútépítésre, muzeumokra, színházakra, sportegyletekre stb. segélyt nyújtanak, ne bántunk, sőt örvendünk annak, hogy ha az iskolákat is segítse.

Sajnáom, hogy egy kath. iskola fenntartásából felekezeti háborút skarnak csinálni, és a „sötétség győzelméről” beszélnek ott, ahol tulajdonképpen egy szegény község egyetlen kulturintézményének, iskolájának, a község lakosainak minél csekélyebb megterhelésével való fenntartásáról van szó.

Kiváló tisztelettel

Garamszentbenedek, 1909 július 19.

Dr. Haiczl Kálmán.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1909. évi július hó 18. től 1909. évi július 25. ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Simon János Voller Etel	leány	Anna
Vidra János Dobiasz Mária	fiú	Janos
ifj. Konecz I. Szabó E.	leány	Irma
Kazár Mihály Havran Erzsébet	fiú	Istvan Bela
Glasz Ignac Fleiner Rezi	leány	Oiga
Ivanovics Titusz Kurta Mária	leány	Mária
Horváth Gyula Vörös Ilona	leány	Margit Mária
Régi Lajos Szabó Rozália	fiú	Lajos
Paulik József Vaszarab Jul.	leány	Julianna

Halalozás

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Ö. Telesik J. Koszorú K.	86 éves	Aggk. végkím.
Drgonya Maria	18 hó	Tüdő gyulladás
Miklósy Alajos	7 hó	Tüdőgyulladás
Ö. Duk S. Deutsch B.	85 éves	Aggk. végkím.

Szerkesztői üzenet.

Sz. I. Körműködés. Mibelyt kellet adhatunk, mind a kettőt közöljük.

V. K. Még eddig nem ejthettük sorát. Megkérjük azt a számot, amelyben megjelenik. Többeknek. A kéziratok visszaküldésére nem vállalkozhatunk.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrtiszt

Buza w.-mázsánként 28 kor. fill. -- 29 kor. -- Kétszeres 25 kor 80 fill. 26 kor. -- fill. -- Rozs 20 kor. 50 fill. 21 kor. 40 fill. -- Arpa 16 kor. 40 fill. 17 kor. -- fill. Zab 20 kor. 20 fill. 21 kor. 80 fill. 60 Kukorica 16 kor. 40 fill. 17 kor. 20 fill. -- Lenese 24 kor. -- fill. 25 kor. -- fill. -- Bab 16 kor 40 fill. 16 kor. 80 fill. -- Köles 28 kor. 60 fill. 29 kor. 80 fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös 16-here termésettől aránkaentes 135-140 Vörös löhere, kis aránkás 105-110 Vörös löbere, nagy aránkás 105-110 Luczerna termésettől aránkaentes 175-180 Luczerna, világos szemű aránkás 140-144 Luczerna, barnás szemű 115-120 Biborhere 42-44 Baltaczin 32-34 Muharmag 20-22

Nyiltér*)

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Enyhe, oldó háziser mindazoknak, kik emésztési zavarokba és az illő elemű egyéb következményeibe szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kerjük M-11 k-számnyit.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Fajdalom csillapító, bedörzsölés, térszerűítő és erősítő, régi jöhrnevű háziser szaggatás és hűlésből származó müdenemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára 2 kor. 2 Kapható minden gyógyszerárakban és degeriában.

Főszéküldés hely MOLL A. gyógyszerész. Cs. kir. utv. számbó, Bica, I. Puchtaba 9.

Gyermekek mellé. Jan. - aug. ra vagy esetleg tovább is keresek gyermekek mellé egy intelligens komoly nőt, teljes ellátás és 20 korona fizetéssel.

Ajánlatokat D. K. J.-né címre a kiadó hivatalba kérek.

2 jóra való fiú Györgyi Lajos száj- és kocsigyógyító műhelyében **Léván**

Ezüst szörmenyul. Fajtisztá menyulak kaphatók Léván. Bővebbet a Hitelintézeti házfelügyelőnél (Széchenyi-u. 2.)

4 jó magyar szabó 6-7 K heti díjtételrel teljes ellátással felvételt **Molnár József és László Léva.**

Kiadó lakás. A Hitelintézet épületében az emeleten 2 szoba, konyha és kamarából álló lakás augusztus 1-től kiadó. — Bővebbet a házfelügyelőnél

Kiadó ház. Ujonna, modernított p. sz. p. sz. a, kon. havi, fürdőszobával, kamrával és pincével bíró zárt üvegfolysós lakóház, melyhez szép udvar — és házikert is tartozik folyó évi augusztus hó 1.-től kiadó. Felvitágoztatással szolgál **Tokody Imre vendéglős Léván.**

Császárfürdő Budapest. Nyári es teli gyógyhely, a magyar Irgalmesrend tulajdona. E őszig kénes hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, konyhai és iszap-, medencés kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használhatók az összes reumikus, és idegतालमáknál. Uszodák, hőleg-, szensavas- és villamosvíz fürdők. Ivó- és belelegzési kúra. Prospektus ingyen és bérmentve küld **Az Igazgatóság.**

**Saját termésből kis üstön főzött
kítűnő minőségben**
Seprő és törköly-pálinka
Hektoliterenként 140 koronáért
Literenként 160 fillérért
Sárga barack-pálinka
Literenként 5 koronáért.
Kapható Leván

HOLLÓ SÁNDOR
pincejében.

5/10/1909 tkvi szám.

Arverési hirdetés.

A lévai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kempfner Jakab végrehajthatónak Bondéz Andrásnál szüli. László Róza végrehajtható szüve elleni végrehajthatási ügyében benyújtott árverési kérvénye folytán a nevezett végrehajtható javára 64 korona 94 fillér tőke ennek 1907. évi július hó 12. napjától számítandó 5% kamatai 169 korona 36 fillér eddigi per és végrehajthatási, az ezuttal 15 korona 30 fillérben megállapított árverés kéri a telket és a még felmerülő további költségeknek kielégítése ugyszintén a végrehajthatási törvény 167. § alapján ezennel csatlakozottan kimondott végrehajthatási zálogjoggal bír

hitelező László András felszólítási lakos 340 korona és 700 korona tőkék és ezek járulkaiból álló kétr. n. bel. kiv. telésének kielégítése végett az 1881 évi LX. t. cz. 144 § és a Vn. alapján a végrehajthatási árverést a végrehajtható szüve Bondéz Andrásnál szüli. László Rózaak a lévai kir. járásbíró területén Vámosladány község határában a vámosladányi 9 sztykben A I 3 sor 186. hrszámú ingatlan és 13. d. i. számú házban való B 18. t. szerinti 1/7. rész illetményére 114 korona, ugyanezen az ottani 114 sztykben A I 1 sorszám alatt felvett 1/8. telki legelő illetésébe való B 18 tétel szerinti 1/24 rész illetményre 100 korona, az ottani 386 sztykben felvett A I 1—4 sorszám alatti közös birtokban való B 448 tétel alatti 1/586 rész tulajdoni illetményre 11 korona, az ottani 1372 sztykben A I 1. 2. 3. sor 586/a. 1081/b. 1207/b. hrszám alatt felvett ingatlan és tartozékára 597 korona, az ottani A I 1 sor 585/a 2 hrszámú rétjére 170 korona az ottani A I 1 sor 1366/a hrszámú szőlőjére 20 korona az ottani A I 2 sor 1420/a hrszámú szőlő jere 54 kor. és az ottani A I 3 sor 1417/a 1 hrszámú szőlőjére 78 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte még pedig a Vhu 26 § alapján akként, hogy ezen ingatlanok a megállapított kikiáltási árak ketharmadánál alacsonyabb áron eladotai nem fognak és hogy ezen árverés által a vámosladányi 9 sztykben C 1 tétel alatt üzv. Csontó Istvánná szüli Dalmadi Karolin javára bekebelezett életjaredek, nemkülönbön az ottani 1372 sztykben C 4 tétel alatt Bondéz Jónás javára bekebelezett hasznoulevzeti jog nem lesz riutve, ha szouban az adott elsőbbségekre való tekintettel a vámosladányi 9 sztykben felvett ingatlan 1200 koronáért, az 1372 sztykben felvett ingatlan 1100 koro-

náért el nem adatnának, akkor az árverésnek ezen ingatlanokra vonatkozó része hatálytalan lesz és ezen ingatlanok a nyomban folytatandó árverésen a fenti szolgálmai jogokra való tekintet nélkül lesznek újból árverés alá bocsátva de a kikiáltási árak ketharmadán alul akkor sem lesznek előrverve.
Ezen nyilvános bírói árverés 1909 évi augusztus hó 16 napján délután 2 órakor Vámosladány község házánál lesz megtartva.

Árverelni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%át készpénzben vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi 3333 számú I. M. R. 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881 évi LX. t. cz. 170 §a értelmében a banatpénznek a bíróságnál törőtet előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, mely kötelezettség alól csak a Vhu 21 §-ban megnevezettek vannak felmentve.

Azon árverelő ki a kikiáltási áránál magasabb ígérést tett ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléká szerint megállapított banatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni mert ha ezen kötelezettségének eleget nem tesz ígéréte figyelmen kívül marad és a hatádketalanul folytatandó árverésben több részt nem vehet.

Kelt Leván a kir. járásbíró, miut telekkönyvi hatóságnál 1909 évi május hó 31. napján.

Hoffmann Arpád
kir. albiró.

Miért vesz minden szegény és gazdag

egyaránt

DIANA sósborszeszt?

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és meg-rítetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a legkevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan eszeppenként eukorba vagy vízbe

veszik

mint ótvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kínosot ér egy üveg valódi

DIANA sósborszesz.

Bedörzsölés után a fáradt, vagy elernyedett izmok és idegek visszanyerik természetes rugkonyságukat.

A kik sokat utaznak,

azek minden, az utazásnál elkerülhetetlen kellemetlenségektől és bajtól meglesznek óva, ha DIANA sósborszeszt visznek magukkal. Mert a DIANA-sósborszesz íhatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb viset is, hűségtől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi szer. Hajón utazókat megóvjá a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test kipállását, a gyakori mandula és toroklobot; fogzásnál minimálásra redukálja a fájdalmakat.

Munkások,

kfk testi erejük utján szerzik meg a mindennapi kenyeret, utólréketlen, kiváló izomerősítő szert nyernek a DIANA-sósborszeszben. A fáradt testre üdtőleg hat, a gyakori hát- és derékfájást meggátolja, néhány előzetes bedörzsölés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körut 5.

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Használt „DIANA sósborszeszes“ üvegeket nem veszünk vissza

Egy üveg Diana sósborszesz 44 fillér.

Egy nagy üveg Diana sósborszesz 1 kor. 10 fill.

Egy legnagyobb üveg Diana sósborszesz 2 kor. 20 fill.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.

Hivatalnokok, dijnokok,

szóval iredai munkát végző és sokat görnyedő egyének jobb, háiasabb szerint nem találhatnak a DIANA-sósborszesznél, amely a sok ülésből származó, elzardhatatlan bajok ellen a leghatásosabb, biztosan ható szer.

Mint arczápoló szer,

legkiválóbb a DIANA-sósborszesz, amely eltünteti a mitesszereket, az arczbört simává tisztává varázsolja. Sikeresen alkalmazható izadás ellen, valamint szűbb megasztintetéshez. Fürdővizben, mosdóvizben használva, a testnek bámulatos rugkonyságot, üdeséget kölcsönöz.

Fejfájásban

szenyvedők állítása szerint a DIANA-sósborszesz biztosan ható és a legerősebb házi szer.

Esténként miért használják oly előszeretettel a

DIANA sósborszeszt

minden házban ?

Aki egész nap dolgozik. jön-megy, kiéradt, testileg és szellemileg meg van erőltetve, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól bemasszirozza magát a

DIANA sósborszeszszel

Mert erősíti és edzi a testet.
Mert erősíti és edzi a szemeket.
Mert erősíti és edzi az inakat.
Mert erősíti és edzi az ereket.
Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek, miáltal felfrissül az egész szervezet.

Mert a has masszirozása által a székelet teljesen rendbe jön.
Mert a bágyság a homlok bedörzsölése által véggképpen elmúlik.
A kik egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, irnak; rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megújíthatatlan egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sósborszeszszel

mely a fájdalmat már a masszirozás alatt szünteti meg.

Jó kávé

az amely az üzletekben levő más árú szagát fel nem veszi és frisse zamatját megtartja ez pedig a

Diadal PÖRKÖLT KÁVÉ

zárt csomagokban. Uőierhetlen jó minősége a jó háziasszonyt a választás gondjától felszmenti. Szakértői felügyelet alatt készíti Schmidl Sándor és fia Budapesten

Kapható: BLUM GYULA fűszerüzletében Léván Bati-u ca sarkán.

Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappannal

tisztítanak. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívül, szarvattal tánta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondossággal szükségeseltetik.

oooooooooooooooooooo

Aprított tűzifa
kapható és megrendelhető Braun József és fiánál Léván.

KÖNYVKERESKEDESÜNKBEN
tanuló felvétetik

Csakis néhány gimnáziumi osztályt végzett ifju vétetik fel.

NYITRAI és TÁRSA LÉVA

Kerékpár és alkatrészek!

Kern Testvérek Léva.

Ajánljuk dúsan felszerelt vas-, fűszer és csemege raktárunkat a közeledő idényre.

Kévekötel

a legolcsóbb árban.

Gabona zsákok,
ponyva, gépszij,
mindennemű

gép és technikai cikkek,
olajzsiradékok,
cement, kátrány
carbolineum,
és

gazdasági felszerelések,
nickel s munde nemű zománczott
vas edények,

Permetező!

Dr. Aschenbrand-féle BORDÓI POR
kilogrammonként 78 fillér.

RÉT ÉS ZÖLD GÁLICZ,
kén, kék por, raffia hancs,
Linoleum padló lakkok,
ecsetek,

parkett mázak,
dusztlesz pormentesítő olaj,
jégszekrények,

fagyalt gépek,
Fürdő kádak,

mérlegek,
mozsdó álványok,
vas- és sárga réz ágyak,

Kénegezők!

Varrógépek 5 évi jótállással!

Fényképészeti cikkek!

Tejjes konyha berendezés!

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván.

Pactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődők közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgálak

Hazai gyártmányú gépek

U. n. HOFHERR és SCHRANTZ féle gőzcséplő készletek, GANZ féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

HANGVERSENY GRAMOFON.

Az itt ábrázolt beszélő gép 23—22 cm. széles és 13 cm. magas tokban, kitűnő hangdobozzal, játszás közben forgatható színes virágtölcsérrrel minden nagyságú lemezhez alkalmas, 2 darab 19 cm. átmérőjű mindkét oldalon bejátszott lemezzel együtt

 16 forintért

kapható.

Nagy választék mindenemű és nagyságú beszélőgépekből és lemezekből.

Árjegyzéket és lemezijegyzéket ingyen és bérmentve küldök. — Vidéki megrendeléseknél csomagolás díjmentes.

Klein Sándor, óras és ékszerész Léván.

Nyomatott Nyitrai és Társa gyorsajtóján Léván.

MAYER
GÉPGYAR

vas és fém-
öntőde, rész-
vénytársaság

SZOMBATHELY —
BUDAPEST

VI. ker., Váci-körút 61. szám

Motorgyár

Alapítva
1850.
évben.

Legrégibb
hazai
gépgyár

Benzin- és szivógáz motorok gyára
Vizi malom — berendezések.

Malom építészet

Benzin cséplőkészletek 3 lóerejtől — 16 ló ereőig

Benzin stabil motorok 1—100 HP ig.

Szivógázmotorok 6—120 HP-ig.

faszén, koks és antracit tüzelésre
berendezve, szerelve és fűzenbe átadva

Olajgyártási gépek, borsajtók és mindennemű
mezőgazdasági gépek gyára.

Kedvező árak és fizetési feltételek.

ÁRJEJYZÉK INGYEN.

Képviseleők kerestetnek.